

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

Тодощак О. В.

кандидат юридичних наук, доцент, ректор,
професор кафедри адміністративного та фінансового права
Національного університету «Одеська юридична академія»

МОТИВАЦІЙНА ДИЛЕМА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПАРТНЕРСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ

Адміністративне партнерство між університетами та державними інституціями в Україні сьогодні розглядається як стратегічний інструмент модернізації системи публічного управління й освіти. Проте, незважаючи на наявність нормативних передумов і декларативних угод, реальна взаємодія між цими інституціями здебільшого залишається формальною. Основна причина полягає не у відсутності правового підґрунтя, а у психологічній та організаційній неготовності державних органів до інтерактивної співпраці з університетами. Цю суперечність можна визначити як мотиваційну дилему адміністративного партнерства: з одного боку, держава потребує кадрів, аналітики та інновацій, а з іншого — не створює стимулів, що зробили б таку співпрацю реально привабливою [1, с. 12].

Сутність мотиваційної дилеми адміністративного партнерства полягає у відсутності психологічної готовності органів влади до горизонтальної взаємодії. Адміністративна культура в Україні переважно залишається вертикальною — орієнтованою на підпорядкування, звітність і контроль. У такій моделі університет сприймається не як партнер, а як допоміжний елемент освітньої системи. У результаті ініціативи закладів вищої освіти часто зводяться до формальних угод або студентських практик без реального управлінського чи аналітичного ефекту [2; 3]. Партнерство між університетом і державним органом має передбачати спільне створення цінності — кадрової, інтелектуальної та аналітичної. Без усвідомлення взаємної вигоди така взаємодія втрачає сенс.

Отже мотиваційна дилема має два виміри: інституційний — інерція системи, та соціально-психологічний — відсутність престижу співпраці. Подолати цю дилему можливо лише шляхом поєднання адміністративних і культурних механізмів стимулювання.

Українське законодавство створює потенціал для реалізації партнерства, але не формує механізмів його підтримки. Зокрема Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII гарантує автономію закладів вищої освіти та їх право на співпрацю з органами влади й підприємствами; Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 848-VIII передбачає можливість реалізації спільних програм і проєктів; Закон «Про інноваційну діяльність» № 40-IV встановлює структури

трансферу технологій. Проте жоден із цих актів не визначає, які саме стимули отримує партнер за участь у спільних освітніх або аналітичних проектах. Відсутність чітких процедур і систем оцінювання стимулює розвиток ініціатив навіть у тих університетах, які мають значний потенціал для колаборативного управління.

Національний університет «Одеська юридична академія» здійснює системну роботу у сфері адміністративного партнерства та робить зусилля для подолання формалізму. Університет формує модель постійної взаємодії з органами державної влади через спільні дослідження, освітні заходи, консультування, стажування викладачів і студентів, а також меморандуми, укладені з державними структурами у межах освітніх програм. Така діяльність безумовно сприяє розвитку нової управлінської культури — від підзвітності до співтворення [5, с. 286].

Водночас цілком зрозуміло, що такі ініціативи набувають довгострокового характеру лише за наявності щирої зацікавленості партнерів, адже університет має обмежені можливості впливу на їх мотивацію.

Що може зробити університет для подолання інституційної інерції власними засобами? На цьому етапі доцільно зосередити зусилля на чотирьох стратегіях.

Репутаційні та мотиваційні стимули для практиків. Більшість державних службовців уникають партнерства не через небажання, а через відсутність особистої вигоди або визнання. Вони просто не бачать цінності у співпраці. Ефективним інструментом може стати репутаційна мотивація: участь у спільних освітніх або дослідницьких проектах має надавати професійного престижу. Університет може запровадити власну систему відзнак — статус «Партнер університету», публічне висвітлення результатів співпраці в офіційних звітах і медіа. Такі інструменти не потребують великих витрат, але формують атмосферу відкритості та позитивного соціального капіталу, перетворюючи співпрацю на символ професійного розвитку.

Посилення практичної орієнтації академічного персоналу. Важливо розширювати участь викладачів у практичній діяльності органів влади через стажування, консультування та залучення до робочих груп. Це допоможе їм краще розуміти реальні адміністративні процеси й підвищити якість підготовки студентів. Отриманий досвід стає основою практикоорієнтованої педагогіки, коли навчальний процес спирається не лише на теорію, а й на аналіз документів, моделювання адміністративних ситуацій і кейс-методи [6, с. 52–53]. Таким чином, університет перетворюється на лабораторію публічного управління, а викладач — на носія практичної компетентності.

Залучення приватного сектора через систему конкурсного відбору стажерів. Парадоксально, але навіть приватний сектор, який постійно потребує кваліфікованих кадрів, виявляє низький інтерес до участі

у підготовці студентів. Проблема пасивності бізнесу має ту ж мотиваційну природу — відсутність короткострокових вигод. Це можна змінити шляхом створення платформи конкурсного відбору стажерів: студенти готують резюме та портфоліо, а бази практики (державні чи приватні) обирають кандидатів відповідно до своїх потреб. Така система робить практику взаємовигідною: роботодавець отримує мотивованого стажера, студент — індивідуальну професійну траєкторію, університет — реальний результат співпраці [6, с. 52].

Інституційне закріплення мотиваційних механізмів. Щоб системи мотивації не були ситуативними, їх слід формалізувати у внутрішніх документах університетів і нормативних актах державних органів. Можливі напрямки:

(а) регулювання статусу партнерства — внесення до положень про практику норм, що визначають базу практики рівноправним учасником освітнього процесу;

(б) сертифікація партнерства — офіційне підтвердження участі державного органу чи підприємства у спільному освітньому проєкті;

(с) створення електронного реєстру баз партнерства — відкритої бази даних найактивніших учасників;

(d) включення критеріїв партнерства до оцінювання ефективності діяльності органів влади, що підвищить управлінський інтерес до підтримки університетських ініціатив.

Такі кроки забезпечують стабільність партнерств і сприяють переходу від бюрократичної реакції до проактивної взаємодії.

Мотиваційна модернізація партнерства між університетами, державними та приватними структурами є важливим елементом реформи публічного управління. Вона сприяє формуванню кадрового резерву, який поєднує теоретичну підготовку з практичним досвідом, розвитку мережевих освітніх та управлінських форматів, а також підвищенню престижу публічної служби як сфери інтелектуальної самореалізації. Національний університет «Одеська юридична академія» може вважатися модельною платформою для апробації таких форматів завдяки своїй системній співпраці з органами державної влади, гнучкій організаційній структурі та потенціалу інноваційного оновлення.

Безумовно, запровадження мотиваційно орієнтованої моделі адміністративного партнерства, попри її потенціал, стикається з низкою системних ризиків. По-перше, інституційна інерція: навіть за наявності нормативної бази й політичної підтримки механізми співпраці часто блокуються. По-друге, кадровий фактор: не всі викладачі готові до практичної діяльності в адміністративних середовищах через брак часу, ресурсів або мотивації. По-третє, ризик формалізації: репутаційні стимули можуть перетворитися на порожні відзнаки без прозорих критеріїв оцінювання. По-четверте, фінансова нестабіль-

ність: без системної підтримки з боку держави чи партнерів навіть найкращі ініціативи залишаються короткостроковими. По-п'яте, ризик залежності: коли співпраця з органами влади починає диктувати зміст викладання чи досліджень, що може загрожувати академічній автономії. Тому важливо зберігати баланс між відкритістю до партнерства та незалежністю мислення, що є основою вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Круглов В. В. Державно-приватне партнерство як інструмент модернізації системи вищої освіти. *Освітня аналітика України*. 2025. № 1. С. 5–16. URL: <https://science.iea.gov.ua/en/2025-1-5-16en/>
2. Матюкова Г. Система освітнього партнерства у закладах вищої освіти. *Молодий вчений*. 2024. № 8. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/6171>
3. European University Association (EUA). Development and Strategic Benefits of Learning and Teaching Centres. Brussels: EUA Publications, 2024. 47 p. URL: <https://eua.eu/resources/publications.html>
4. Національний університет «Одеська юридична академія». Офіційний сайт. URL: <https://onua.edu.ua/ua>
5. Шевченко А. Є. Теоретичні основи дослідження державно-приватного партнерства як інструменту післявоєнного економічного відновлення України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Вип. 82, ч. 2. С. 284–294. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/05/47-1>
6. Тарасенко С. І. Партнерство університету та бізнесу: форми та вплив на інноваційний розвиток. *Економіка і суспільство*. 2018. № 13. С. 49–57. URL: <https://dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/208e46e2-9c1e-48fa-aaf4-98b13b6fa42a>
7. Research England / UKRI. Knowledge Exchange Framework (KEF) Guidance. London: UK Research and Innovation, 2023. 54 p. URL: <https://re.ukri.org/knowledge-exchange/knowledge-exchange-framework>

Томчаковська Ю. О.

доктор філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іноземних мов,
Національний університет «Одеська юридична академія»

АКАДЕМІЧНА АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРАКТИК

У сучасній системі вищої освіти вміння ефективно використовувати академічну англійську мову стало одним із ключових компонентів залучення студентів до дослідницької діяльності. Оскільки університети прагнуть інтернаціоналізувати навчальні програми та

Кос'яненко С. О.

Майбутнє інтернаціоналізації: сучасне управління
університетами та інновації в навчальних програмах 294

Латковська Т. А.

Сприяння інтеграції міжнародних освітніх стандартів
між закладами вищої освіти України та Великої Британії 300

Мельник О. В.

Фахова передвища освіта та британська подальша освіта:
узгодження кваліфікацій та траєкторії професійного
зростання 303

Мінченко Р. М., Мінченко Д. А.

Стратегічне управління вищою освітою: від планування
до навчання. Досвід британсько-українського партнерства 308

Сарибасєва Г. М.

Інноваційні підходи до викладання у юридичних вищих
навчальних закладах: тенденції, можливості та виклики 312

Слободянюк О. В.

Роль університетів у підготовці менеджерів для економічної
відбудови України 315

Смазнова І. С.

Британський досвід у сфері медіа-комунікації
та його значення для модернізації української освіти 318

Строченко Л. В.

Формування навичок наукової комунікації англійською
мовою у майбутніх дослідників 321

Тодошак О. В.

Мотиваційна дилема адміністративного партнерства
та шляхи її інституційного закріплення 324

Томчаковська Ю. О.

Академічна англійська мова як інструмент залучення
студентів до дослідницьких практик 327

Туляков В. О.

Кримінологічне мислення як творче руйнування 330

Ульянова Г. О.

Вплив ШІ на традиційне уявлення про порушення академічної
добросовісності та плагіат 334